

[Pražskými knihovníky 2019 se stali manželé Richterovi](#) [1]

Autor:

- [PILLEROVÁ, Vladana](#) [2]

Číslo:

- [2020, ročník 29, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Ocenění](#) [4]

Klíčová slova:

- [ceny](#) [5], [knihovníci / informační pracovníci](#) [6]

Region:

- [01 Praha](#) [7]

Cenu Pražský knihovník / Pražská knihovnice, kterou uděluje [pražská organizace SKIP](#) [8], získal v roce 2019 (při příležitosti vánočního setkání členů pražského regionu SKIP, které se uskutečnilo 11. prosince 2019) trochu netradičně knihovnický pár – manželé Richterovi. Je to dvojice odborné veřejnosti velmi dobře známá, i když každý z nich působí na téměř opačném konci spektra oboru knihovnictví. Co mají společné, je jejich profesní spjatost s Národní knihovnou ČR (NK ČR).

[9]

Roman Giebisch, předseda SKIP, Aleně Richterové gratuluje k získání ocenění

[10]

Oceněná Alena Richterová převzala cenu i za svého manžela (vlevo předsedkyně pražské organizace SKIP Lenka Maixnerová)

PhDr. Vít Richter pracuje na pozici ředitele Knihovnického institutu NK ČR a patří k nejdůležitějším osobnostem českého knihovnictví v oblasti rozvoje veřejných knihoven. Díky svému širokému záběru, erudici, pílí a nadšení pro věc se stal respektovaným odborníkem a autoritou, na kterou se v odborných záležitostech obracují jak nejvyšší státní orgány, média, spolky, organizace, vzdělávací instituce, tak knihovníci z nejmenších vesnických knihoven. Neváhá také veřejně upozorňovat na ožehavé a nepopulární problémy, které brání rozvoji oboru. V roce 2019 oslavil významné životní jubileum 70 let.

PhDr. Alena Richterová, CSc., je nejenom manželovi důležitou oporou při jeho enormní pracovní vytíženosti, ale sama je fundovanou odbornicí ve svém oboru. Pracuje v Oddělení rukopisů a starých tisků, kde se věnuje badatelské činnosti zejména se zaměřením na rukopisné fondy 16.–19. století, dějiny knihoven českých šlechtických rodů a další oblasti. Seznam jejích autorských prací je vskutku pozoruhodný, najdeme v něm monografie, soupisy rukopisů, katalogy výstav či množství studií a recenzí v odborném tisku. Podílela se na řadě historických výstav a velmi ceněná je také její pedagogická činnost na Univerzitě Karlově, kde přednáší studentům oboru knihověda.

Profesní životopis PhDr. Víta Richtera

Profesně je téměř celoživotně spjat s NK ČR, kde pracuje od roku 1971. Prošel řadou pracovních pozic a poznal dokonale provoz knihovny. Při zaměstnání vystudoval knihovnictví na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, v roce 1980 získal doktorát. Ve funkci ředitele odboru služeb NK ČR (resp. tehdy Národní knihovny v Praze) po roce 1989 řídil výstavbu centrálního depozitáře v Hostivaři. Přestože u nás nebyly žádné zkušenosti s tímto typem stavby, dovedl stavbu ke zdárnému konci (1995) a depozitář znamenal na desítku let řešení žalostné prostorové situace knihovny.

V roce 1998 se stává ředitelem odboru knihovnictví. To představovalo především koncepční a manažerskou práci ve vztahu k jiným knihovnám i oboru jako celku, k legislativě, vyjednávání s politiky a veřejnou správou, spolupráci s partnery z komerční i neziskové sféry apod. Odbor (dnes Knihovnický institut) se pod jeho vedením změnil v dynamické a moderní poradenské, metodické, vzdělávací a koordinační pracoviště s mnoha úkoly a širokým záběrem.

Od roku 1998 působí také jako předseda Ústřední knihovnické rady, poradního orgánu ministra kultury pro knihovny. V letech 1998 až 2013 působil jako předseda SKIP, nyní je jeho výkonným tajemníkem. Pro české veřejné knihovnictví toho udělal nesmírně mnoho. Následuje proto výčet jen těch nejdůležitějších počínů.

Byl hlavním iniciátorem vzniku dotačních programů VISK pro knihovny a významně se zasloužil o internetizaci českých veřejných knihoven. Jako předseda SKIP a Ústřední knihovnické rady prosazoval zájmy knihoven při vzniku nové podoby legislativy (knihovního a autorského zákona). Zasloužil se o „záchranu“ regionálních funkcí při reformě veřejné správy. Pod jeho vedením vznikl projekt Benchmarking knihoven a byly zavedeny doporučující standardy veřejných informačních a knihovnických služeb, které pomáhají knihovnám v zajišťování kvalitních služeb občanům. Spolupracoval a spolupracuje na řadě celostátních průzkumů zaměřených na problematiku knihoven, personální situaci v knihovnách, čtenářství dospělé a dětské populace, např. Češi jako čtenáři, České děti jako čtenáři a další. Stál u zrodu soutěže Biblioweb, která oceňovala nejlepší webové stránky knihoven, podpořil vznik ceny Knihovna roku i její prosazení jako ceny Ministerstva kultury, následně pak zavedl ještě cenu Městská knihovna roku určenou větším knihovnám. Je zakladatelem a hlavním organizátorem tradiční konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě.

Permanentně jedná s autorskými ochrannými svazy, vydavateli a producenty, ministerstvy, knihovnami atd., věnuje se organizační a řídicí činnosti ve SKIP. Stovky hodin práce věnoval práci na nejrůznějších koncepčních materiálech (konceptů rozvoje knihoven, kulturní politiky atd.), které v různé míře ovlivňují situaci v oboru i jednotlivých knihovnách.

Pravidelně přednáší na seminářích, konferencích a dalších odborných akcích doma i v zahraničí. Od roku 2005 přednáší v akreditovaných rekvalifikačních kurzech organizovaných NK ČR. Je autorem více než 300 odborných statí z oboru knihovnictví a informační věda, členem redakční rady časopisu Čtenář, odpovědným redaktorem časopisu Knihovna, členem redakční rady časopisu Roczniki Biblioteczne, členem sdružení Magnesia Litera a členem dozorčí rady Knihovny AV ČR. Je spoluautorem několika knižních publikací.

K jeho zálibám patří vysokohorská turistika, hudba nebo poezie.

Profesní životopis PhDr. Aleny Richterové, CSc.

V letech 1970–1975, v nelehké době začínající normalizace, studovala na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze obor archivnictví – historie. Za účast na nepovolených aktivitách dostala dokonce důtku a její studium i další profesní vývoj byl ohrožen. Nakonec úspěšně vystudovala a její diplomová práce *Příspěvky k diplomacie Starého Města pražského v letech 1367–1419* byla doporučena i jako rigorózní, a tak se o rok později stala i doktorkou filozofie. Po škole začala pracovat ve Státním ústředním archivu a v roce 1983 nastoupila do Oddělení rukopisů a starých tisků tehdejší Státní knihovny ČSR a dnešní NK ČR, kde působí dodnes. Dokončila zde svou kandidátskou práci *Vývoj roudnické lobkovické knihovny*, kterou obhájila v roce 1988. Tato kandidátská práce vyšla také knižně.

Mezi její specializace patří již zmíněné rukopisné fondy 16. až 19. století, dějiny knihoven českých šlechtických rodů a významných představitelů vědy, dále pak dějiny komunikace v 16. až 18. století, dějiny rudolfinských sbírek či dějiny knižního obchodu. Zabývala se také autografy Bohuslava Balbína a dalších učenců 17. století.

Po roce 1989 dostala možnost vyjet za výzkumy do zahraničí a absolvovala několik zahraničních stáží, nejcennější pro ni byl delší stipendijní pobyt ve Wolfenbütellu, kde se mohla věnovat bádání v jednom z nejbohatších fondů rukopisů a starých tisků.

Kromě mnoha odborných článků a studií publikovaných v domácím i zahraničním tisku se věnuje také katalogizaci rukopisů, zpracování speciálních soupisů rukopisů, psaní recenzí, lektorování, účastní se konferencí, projektů a je členkou několika komisí a sdružení.

Během svého profesního života spolupracovala na přípravě celé řady expozic. Ještě v osmdesátých letech 20. století to byla výstava věnovaná Bohuslavu Balbínovi, z těch nedávnějších to byly například výstavy Rudolf II. a Praha a Sláva barokní Čechie. V roce 2006, na který připadlo hned několik výročí spojených s jezuitským řádem, prosadila a připravila rozsáhlou výstavu Jezuité a Klementinum, již byla zahájena činnost nové Galerie Klementinum a která zaznamenala značný úspěch u odborné veřejnosti.

K jejím zálibám patří vysokohorská turistika, kterou sdílí se svým manželem, z dalších je to vaření a péče o rodinu.

Autorem fotografií je Václav Jansa z Osvobozené knihovny, z. s.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1/prazskymi-knihovniky-2019-se-stali-manzele>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1/prazskymi-knihovniky-2019-se-stali-manzele>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/pillerova-vladana>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/ocneni>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/ceny>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knihovnici-informacni-pracovnici>
- [7] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/regiony/01-praha>
- [8] <https://www.skipcr.cz/regiony/01-praha>
- [9] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/710/pillerova1.jpg>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/710/pillerova2.jpg>